

Tekniska avdelningen
Helen Persson
Renhållningsingenjör

REMISSVAR

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet
kn.cks.remissor@regeringskansliet.se

Remiss gällande Åre kommuns synpunkter på skrivelse om "Åtgärder för att öka materialåtervinningen av avfall"

Bakgrund

Klimat- och näringslivsdepartementet har till Åre kommun skickat en remiss gällande Naturvårdsverkets skrivelse "Åtgärder för att öka materialåtervinningen av avfall" och vill ha synpunkter på förslagen eller materialet. Åre kommun har skyldighet att svara på remissen senast den 20 februari 2024.

Remissvar

Åre kommuns Tekniska avdelning, Renhållningsenheten lämnar synpunkter på delar av skrivelsen enligt nedan. Naturvårdsverkets förslag som Åre kommun lämnar synpunkter på är angivet i kursiv stil.

Krav på ökad utsortering och insamling av papper, plast, metall och glas.

Förslaget omfattar såväl kommunalt som icke-kommunalt avfall. Förslaget innebär ett förtydligande av de krav som ställs i avfallsdirektivets artikel 11.1 om separat insamling av dessa avfallslag. Syftet med förslaget är att tillgängliggöra material för att underlätta och öka förberedelse för återanvändning samt materialåtervinning.

Det kommer bli en stor utmaning att skapa plats för nya fraktioner på ÅVC/återbruks-verksamheten samt stor utmaning med transportlogistik om kommunen ska ta emot icke-kommunalt papper, plast, metall och glas. Kommunen har redan nu stora utmaningar med varierade mottagningsmängder på ÅVC över året beroende på stort antal turistboenden. Det är viktigt att alla produkter märks upp med hur den ska sorteras när den ska slängas. Producenterna behöver veta hur avfallet ska hanteras. Hur ska kostnaderna hanteras – vem betalar?

Krav på att befintliga bestämmelser som reglerar returpapper i avfallsförordningen upphävs.

Om ett utsorterings- och insamlingskrav för pappersavfall införs ser Naturvårdsverket inte att det finns anledning att särreglera just returpapper, eftersom det förväntas leda till merkostnader. Syftet med förslaget är att underlätta för kommuner och avfallsinnehavare. När ett brett utsorteringskrav för papper införs inkluderas även returpapper.

Förslaget innebär att definitionerna för tidningar, tidningspapper och returpapper tas bort. Det innebär även att kravet på att kommunen ska tillhandahålla ett system med lättillgängliga insamlingsplatser och kravet på att sortera ut returpapper upphävs. Även målet för materialåtervinning av returpapper samt kravet på att en kommunal avfallsplan ska innehålla ett särskilt avsnitt om returpapper upphävs.

Bra förslag. Är det meningen att papper ska samlas in med pappersförpackningarna på ÅVS och FNI? Kommer det påverka kommunens ersättning för förpackningarna?

Krav på att brännbart avfall sorteras ut i dels brännbart avfall som är lämpligt att förbereda för återanvändning eller materialåtervinna, dels övrigt brännbart avfall. *Brännbart avfall som är lämpligt att förbereda för återanvändning eller materialåtervinna ska samlas in separat och på ett sådant sätt att förberedelse för återanvändning eller materialåtervinning är möjlig, vilket i praktiken innebär att det kan behöva sorteras och samlas in i flera underfraktioner. Förslaget omfattar såväl kommunalt som icke-kommunalt avfall.*

Bra förslag i grunden, men det kommer bli en stor utmaning att skapa plats för nya fraktioner på ÅVC/återbruksverksamheten eller andra mottagningsplatser samt stor utmaning med transportlogistik om kommunen måste ta emot icke-kommunalt brännbart avfall. Åre kommunen har i dagsläget utmaningar med stor variation gällande mottagningsmängder på ÅVC/återbruksverksamhet över året beroende på det stora antalet turistboenden. Kommunens ÅVC och återbruksverksamheter kommer behöva byggas ut för att hantera tillkommande fraktioner för brännbart som kan återvinnas/återbrukas. Vem ska bedöma vad som kan återanvändas och återvinnas. Det är för stressigt om det beslutet ska ske på ÅVC där det är viktigt att hanteringen sker smidigt och snabbt. Det ska finnas information på produkter som nyttillverkas gällande hur avfallet ska hanteras. Svårt att veta vilka material som innehåller farliga ämnen och ska hanteras för sig.

Krav på att kommunerna informerar hushåll och verksamheter om hur avfall under kommunalt ansvar ska hanteras. *Informationskravet omfattar att årligen ta fram lättillgänglig information om avfall som kommunen ansvarar för att transportera bort och behandla. Informationen ska omfatta hur avfallet ska sorteras och var det ska lämnas. Kommunen ska också informera om hur avfall kan förebyggas och hur hushåll och verksamheter kan bidra till ökad förberedelse för återanvändning och materialåtervinning, samt de insamlingsresultat som utsorteringen gett.*

Bra förslag men en liten kommun har betydligt mindre resurser för att djupare utreda hur olika verksamheter kan förebygga avfall. Information från producenter och internationellt skapad information kan vi sprida. Vi kan dock sprida den av andra framtagna informationen.

Ytterligare åtgärdsförslag

Förutsättningarna för ett producentansvar för möbler respektive madrasser behöver utredas av regeringen.

Bra förslag om producenterna får ansvar för helheten; information på produkterna om hur de ska hanteras när det blir ett avfall, mottagningsplatser, transporter och anläggningar för omhändertagande samt statistikrapportering.

Det behöver utredas vilka ekonomiska styrmedel som kan vara lämpliga för att förbättra förutsättningarna för reparation, återtillverkning och återbruk.

Det kan handla om att underlätta för frivilliga återtagssystem, RUT-avdrag för förlängd livslängd för fler produkter än IT-utrustning och vitvaror samt finansiellt stöd eller skattereduktion för bland annat återtillverkning och återbruk.

Bra förslag med RUT-avdrag och skattereduktion för reparationer. Ju längre enskilda nya/trasiga produkter behöver transporteras desto större miljövinst blir det om produkten repareras när de går sönder. Särskilt bra i ytmässigt stora kommuner med lågt antal hushåll där få nya produkter transporteras långa sträckor till mottagaren och detsamma gällande långa transporter av den trasiga produkten till mottagningsanläggningen. Reparationer ger också andra fördelar såsom minskade förpackningar, fler arbetstillfällen och ökade sociala kontakter.

Ett ökat stöd till kommunerna från nationell och regional nivå behöver utredas.

Dessutom finns det behov av ökat regionalt samarbete avseende avfallsplanering. Det kan vidare övervägas om ansvaret för viss avfallsplanering ska läggas på regional nivå och exempelvis inkluderas i länsstyrelsens åtaganden. Eftersom ett ökat informationskrav leder till ökade kostnader för kommunerna kan det övervägas att kommunen ska kunna få ett statligt ekonomiskt stöd för informationsinsatser. Möjligheten till statligt ekonomiskt stöd för införande av separat insamling i kommuner med få invånare kan också övervägas.

Bra med samarbete gällande avfallsplanering men det är lämpligt att ansvaret för planeringen ligger lokalt där erfarenheterna kring utmaningarna är som störst (beroende av kontakter med transportörer och abonnenter). Statligt stöd för små kommuner vore väldigt bra och en förutsättning för att kunna utveckla återvinningen av fler fraktioner i små kommuner eftersom dessa har mindre resurser för informationsinsatser och kostnaderna för separat insamling och transporter av olika avfallslag ökar per hushåll ju större kommunen är i storlek och ju färre hushåll som ska dela på kostnaderna. Det är långa transporter från relativt få abonnenter vid insamling och långa avstånd till omhändertagandeanläggningar. Ett av problemen med nuvarande ersättningsmodell gällande förpackningsinsamlingen är att det utgår enbart ersättning för informationsinsatser för invånare och inget för fritidsgäster. I Åre kommun har vi större utmaningar att informera fritidsgästerna som är en stor andel fastighetsägare i kommunen och för detta utgår nu ingen ersättning. Ytterligare två utmanande parametrar är väderleken; långa perioder med kyla, snö och is samt stora höjdskillnader i landskapet som innebär högre utmaningar i samband med insamling och mellanlagring. En annan stor utmaning i en utpräglad turistkommun som Åre kommun är att många bostadshus ligger enskilt, långt från tömningsplatsen och avfallslämnaren måste dra avfallskärnen lång sträcka både fram och åter vid kärltömning. Fritidshusägare kan ha problem att anpassa sig efter sopbilens tömningsturer. Av den anledningen kan det vara betydligt bättre med gemensamma avfallslämningsplatser för vissa fastighetsägare. Utmaningarna innebär att kostnaderna för avfallshanteringen är betydligt högre per abonnent i Åre kommun. Åre kommun har också många turister som inte äger/hyr fastigheter och betalar inte för avfallslämning vilket

innebär att kommuninnevånarna får bekosta denna avfallshantering. Kostnaderna för populära insamlingsplatser kommer bli betungande för en liten kommun med stor besöksnäring.

Information: Undantag kan behövas på grund av regionala omständigheter (sid 36)

Ökade krav på separat insamling av fler materialslag kan innebära särskilda praktiska svårigheter för glesbygdskommuner med långa avstånd och relativt små avfallsmängder. Avfallet kan behöva lagras under lång tid för att avfallstransporterna ska bli effektiva, vilket är beroende på typ av material kan påverka avfallsets kvalitet och därmed möjligheterna till materialåtervinning. Långvarig lagring kräver också att lämpliga utrymmen finns. En annan svårighet kan vara att hitta entreprenörer som till rimliga kostnader kan samla in och transportera bort avfallet. Kommuner samarbetar ofta med varandra för att hitta bra lösningar för avfallshantering.

Trots det och trots att det ofta finns en vilja att bidra till ökad materialåtervinning genom ökad utsortering och separat insamling av fler avfallsflöden finns det situationer där det inte är en rimlig lösning att hantera avfallsströmmarna separat. Det finns därmed behov av att tillåta undantag från nya krav på utsortering och separat insamling av ytterligare materialslag av geografiska och demografiska skäl. Stöd för detta finns också i ändringsdirektivets skäl 42, där det framgår att medlemsstaterna bör tillåtas att frångå den allmänna skyldigheten att samla in avfall "...t.ex. om separat insamling av särskilda avfallsflöden i isolerade och glest befolkade områden orsakar negativ miljöpåverkan som inte uppvägs av de samlade miljövinster eller medför oskäliga ekonomiska kostnader."

Vi ser positivt på möjligheten för kommuner att kunna söka dispens. Det vore bra med ett generellt undantag för glesbygd. Definition på begreppet glesbygd önskas. Helst en definition med antalet hushåll per kvadratkilometer.

Vi gör bedömningen att befolkningen i glesbygd är generellt duktiga på avfallssortering och tar med sig förpackningsavfallet till en återvinningsstation i samband med inköp av livsmedel vilket kan innebära flera mils resa från bostaden. Transportlogistiken för förpackningsavfallet i glesbygd har länge fungerat bra på detta sätt med tanke på att de långa transportsträckor som insamlingsfordon annars måste köra för ytterst lite förpackningsmaterial.

TEKNISKA AVDELNINGEN

Hans Granlöf
Chef Renhållningsenheten